

Sarjakuva tarvitsee oman museon

Jokin aika sitten eräs sarjakuvantekijä kysyi minulta tiedänkö paikkaa, johon hän voisi vuosien mittaan kertyneet originaalinsa luovuttaa. Mukavampaa, että ne olisivat jossakin arkistossa kuin sukulaisten värityspaperina, hän tuumi.

Kyllä, se olisi paljon mukavampaa. Sarjakuvien sekä kuvituksen originaalien ja muun mielenkiintoisen aineiston tulisi olla jossakin siistissä sisätilassa tutkijoiden ja näyttelyiden kuraattorien ulottuvilla.

Vaan ei ole. Suomessa ei ole arkistoa tai museota, jolla olisi vastuullaan sen kulttuurisen perinnön kerääminen, jota sarjakuva on jo istutasataa vuotta osaltaan kartuttanut.

Tekijät eivät tiedä mihin uransa aikana kertyneet originaalit luovuttaa, tutkijat eivät tiedä mistä niitä voisi etsiä ja näyttelyiden kokoajilla menee sormi suuhun aineiston etsimisessä.

Nyt sarjakuvaoriginaalit hajoavat mitkä minnekin: jotkin museot hyväksyvät suojiinsa kuvitusta, hyvin harvat sarjakuvaa. Kustantajien arkistoihin jää jonkin verran materiaalia: ne harvat klassikkosarjakuvien originaalit, joita olen nähnyt, ovat kirjankustantajien arkistoissa. Mikään sarjakuvaa tallentava arkisto tai museo ei luetteloi tai tarjoa sitä systemaattisesti käyttöön.

Uskoakseni aika iso osa mielenkiintoisesta aineistosta häviää taivaan tuuliin, koska kukaan ei osaa vastata teki-

jöiden kysymyksiin hyvästä töiden talletuspaikasta. En minäkään osannut sitä kysyneelle tekijälle neuvoa antaa.

Tilanne on häpeällinen. Meillä on elinvoimainen satavuotias taiteen ala, jota varten ei ole yhtään arkistoa tai museota. Ainakaan tältä istumalta en muuta näin heitteille jätettyä vastaavaa taidetta tunne.

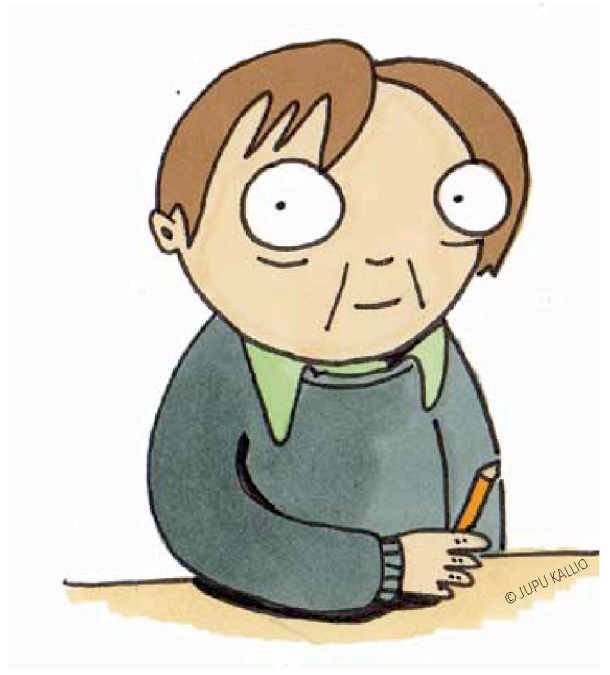
Suomalaisen sarjakuvan satavuotisjuhlavuosi 2011 tarjoaa kulttuuripolitiikan päättäjille oivan tilaisuuden korjata asia. Sarjakuvalla on perustettava oma museo tai arkisto, jossa työt ovat jatkossa saatavilla.

Museon ei tarvitse olla uusi iso talo Töölönlahdella. Se voisi toimia jonkin nykyisen museon tai arkiston yhteydessä, omalla määrärahalta ja omalla henkilöstöllä.

Esimerkiksi tanskalainen Museet for Dansk Bladtegnning toimii kuninkaallisen kirjaston eli maan kansalliskirjaston yhteydessä. Se rajoittuu vain lehdistön journalistisiin piirroksiin, mutta hallintomalli on käyttökelpoinen.

Alkuun museon toiminta voisi keskittyä aineiston hankintaan ja hyvien säilytysolosuhteiden järjestämiseen. Toiminnan käynnistyttyä museo voisi pystyttää omia näyttelyitä, joita muut museot voisivat halutessaan käyttää. Kokemus on osoittanut, että eri alojen museoilla on halukkuutta sarjakuvanäyttelyiden järjestämiseen.

Moni sarjakuvantekijä olisi uskoakseni valmis luovuttamaan originaalejaan jopa korvauksetta luotettavaan arkis-

toon tai museoon. Oleellista heille olisi tieto, että originaalit säilyvät ja ovat tutkijoiden ulottuvilla sekä näyttelykäytössä. Kun aineistolle on oma paikka, sitä alkaa vääjäämättä kertyä.

Originaalien lisäksi museo voisi kerätä taiteilijoiden uraan liittyvää materiaalia, muuta arkistoa-aineistoa sekä kirjallisuutta. Haaveissani siintää museo oma tutkimus- ja julkaisutoiminta.

Alkuun voi lähteä pienin askelin, mutta alkuun on lähdettävä pian.

Arvoisat kulttuurihallinnon korkeat virkamiehet ja päättäjät! Nyt on hyvä aika myöntää määräraha sarjakuvamuseon perustamiseksi. Sen tehtäviin kuuluisivat sarjakuvan ja kuvituksen originaalien tallettaminen sekä muun tutkimuksen ja näyttelytoiminnan kannalta oleellisen aineiston hankkiminen.

Kiireisin tarve on osoittaa arkisto, johon muutoin katoavat aineistot saadaan kootuiksi. Tämä voidaan toteuttaa kohtuullisin kustannuksin, vähemmällä kuin taidemuseon yhden ison näyttelyn hinnalla.

Tästä toimintaa voidaan laajentaa palvelemaan taiteen tutkimuksen ja näyttelytoiminnan muita tarpeita. Uusia taloja ei tarvita, uutta ajattelua kyllä. •

HEIKKI JOKINEN

KIRJOITTAJA ON SARJAINFON ENTINEN PÄÄTOIMITTAJA, JOKA LAATI OPETUSMINISTERIÖLLE SELVITYKSEN TUOLIN VÄLITÄ OMALE PALLILLE - SARJAKUVA VALTION TAIDEHALLINNOSSA (2001).